

Sak 23/2020

REGULERING AV FISKET ETTER MAKRELL I 2021

Fiskeridirektøren har forelagt forslaget til regulering av fisket etter makrell for 2020 for Sametinget som ledd i gjennomføringen av konsultasjonsavtalen mellom Sametinget og statlige myndigheter. Det er ikke foreslått nye forvaltningstiltak som svekker det materielle grunnlaget for samisk kultur.

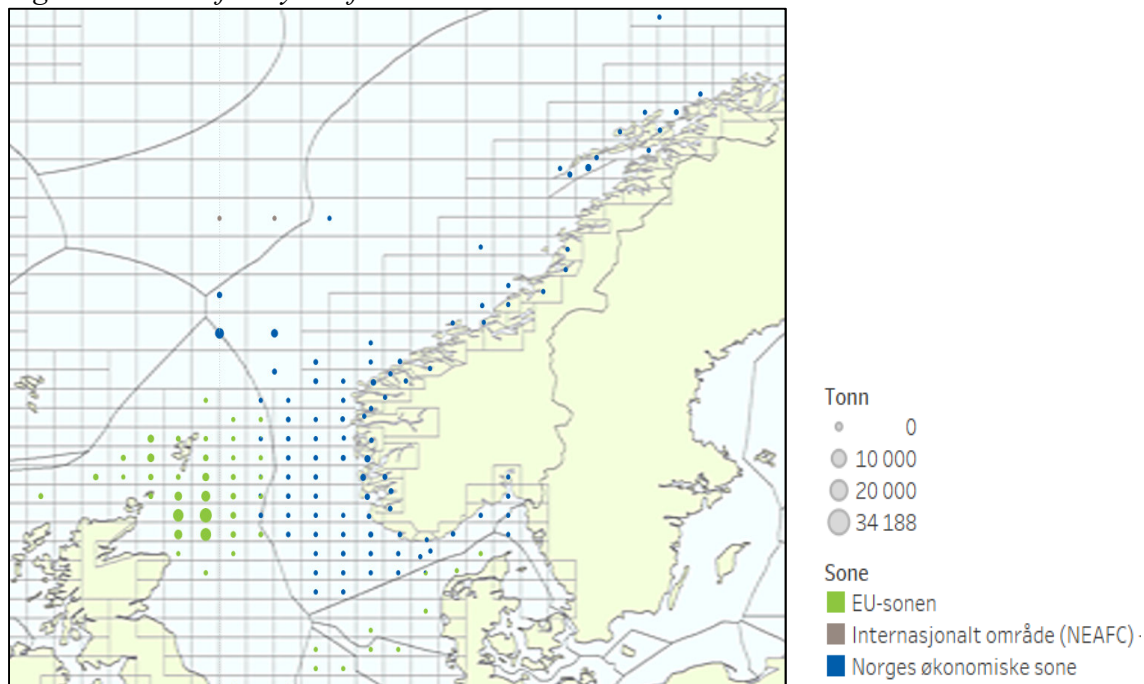
1 SAMMENDRAG

Fiskeridirektøren foreslår at fisket etter makrell i 2021 i all hovedsak reguleres tilsvarende som inneværende reguleringsår.

2 FISKET ETTER MAKRELL I 2019

I 2019 hadde Norge en kvote på 152 811 tonn makrell. Totalt fisket norske fartøy 159 407 tonn¹ makrell i 2019. Gjennomsnittsprisen til konsum var 15,82 kr/ kg i 2019. Til sammenligning var gjennomsnittsprisen til konsum 13,31 kr/ kg i 2018. Hovedvekten av makrellkvoten ble fisket i september (26 %) og oktober (61 %). Tilgjengeligheten og kvaliteten var på det tidspunktet bedre i EU-sonen og derfor ble hele 80 % av makrellkvoten fisket i EU-sonen² i 2019. Til sammenligning ble 70 % av makrellkvoten fisket i EU-sonen i 2018. Det ble fisket henholdsvis 129 677 tonn i EU-sonen, 29 729 tonn i norsk sone og 358 tonn i internasjonalt farvann i 2019. Figur 1 viser et kart over fangst tatt av norske fartøy i 2019 fordelt på soner.

Figur 1: Norske fartøy sitt fiske etter makrell i 2019

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister pr. 17. september 2020

¹ Dette kvantumet består av overført kvote fra 2018, ordinær kvote for 2019 og fiske på forskudd av kvoten i 2020 (jf. kvotefleksibilitetsordningen).

² Norske fartøy hadde tilnærmet full soneadgang i EU-sonen i 2019.

Norge hadde et nært samarbeid med kontrollmyndighetene i Storbritannia, også i 2019. Utfordringene i 2019 var fortsatt brudd på ilandføringsplikten ved at fartøyene fikk større kast enn det de ønsket å føre til land. En har både observasjoner og kilder som understøtter at maks fangstmengde pr. tur ble kraftig redusert sammenlignet med tidligere år. Redusering av maks kvantum ved landing kan ha sammenheng med risiko for nedklassing av fangsten.

Det ble fisket 155 349 tonn makrell som avregnes kvoteåret 2019. Tabell 1 viser forskriftkvoter, justerte kvoter, fangst avregnet kvoteåret 2019, samt totalfangst i 2019. I vedlegg 1 fremgår ytterligere informasjon om kvoter og fangst relatert til kvoteåret 2019.

Tabell 1: Forskriftskvoter, justerte kvoter, fangst som avregnet kvoteåret, samt totalfangst i fisket etter makrell i 2019 (i tonn)

Fartøygrupper	Forskriftskvoter	Justerte kvoter¹	Fangst avregnet kvoteåret	Totalfangst
Fartøy med ringnottillatelse	105 553	105 462	106 803	109 121
Små ringnotfartøy (SUK)	9 644	9 423	9 585	9 693
Trål	5 997	5 256	5 651	5 544
Kystfartøygruppen ²	29 412	33 976	31 158	32 501
· lukket gruppe	28 662	33 226	30 622	31 965
· åpen gruppe	650	650	421	421
· landnot	100	100	115	115
Agn	1 300	1 300	1 313	1 313
Forskning- og forvaltningsformål	905	905	839	839
Fritidsfiske etc.	0	0	0	3
Totalt	152 811	156 322	155 349	159 014

Kilde: fangsttall fra Norges Sildesalgslag pr. 15. september 2020

¹ Kvoter justert for kvotefleksibilitet, estimert bifangst etc.

² Inkl. 674 tonn til rekrutteringskvoteordningen

2.1 LUKKET KYSTGRUPPE

Tilgjengeligheten av makrell langs norskekysten var betydelig bedre i 2019 enn de foregående årene. Det var også periodevis brukbart dorgefiske. Det var en økning i konsumprisene sammenlignet med tidligere år. For kystfartøy var gjennomsnittspriser til konsum på 14,05 kr/kg i 2019. Til sammenligning var prisene 11,96 kr/ kg i 2018 og 9,02 kr/ kg i 2017³.

Gruppekvoten for lukket kystgruppe var 28 662 tonn i 2019. Nærings- og fiskeridepartementet besluttet i november 2018 at gjenstående kvantum ved årsskiftet som er utover kvotefleksibilitetsordningen for både garn- og snøregruppen og kystnotgruppen under 13 meter største lengde i 2018, skulle overføres til kystfartøygruppen i 2019. Den justerte gruppekvoten for lukket kystgruppe i 2019 var 33 226 tonn.

³ Tall fra Norges Sildesalgslag

I 2019 var lukket kystgruppe regulert som en gruppe. Det ble gitt maksimalkvotetillegg for fartøy med største lengde og hjemmelslengde under 15 meter⁴. Overreguleringsgraden for maksimalkvoten var 80 %. Gjenstående kvantum for lukket kystgruppe i 2019 var om lag 2 500 tonn og i henhold til kvotefleksibilitetsordningen ble den overført til lukket kystgruppe sin gruppekvote i 2020.

Det ser derfor ut som at overreguleringsgraden for maksimalkvotetillegget (80 %) for fartøy under 15 meter hjemmelslengde og største lengde har vært på et riktig nivå i 2019. Erfaringene fra det første året med ny reguleringsmodell for lukket gruppe er gode. Bedre tilgjengelighet av makrell og gode priser har helt klart også hatt en positiv innvirkning på kystgruppens makrellfiske i 2019.

2.1.1 Fangst fordelt på redskap, deltakeradgang, hjemmelslengde og største lengde

I det videre fremgår fangsttall for 2019 fordelt på redskap, deltakeradgang, hjemmelslengde og største lengde. Fiskeridirektoratet vil presisere at det ikke er tatt høyde for kvotefleksibilitetsordningen. Det er med andre ord totalt fisket kvantum i 2019 som presenteres.

I 2019 fisket lukket kystgruppe totalt 32 283 tonn makrell. Det ble fisket 27 692 tonn med not (86 %), 1 202 tonn med garn/snøre (4 %) og 3 389 med trål (10 %) i 2019.

Fartøy med deltakeradgang garn/snøre fisket 9 477 tonn (29 %), mens fartøy med deltakeradgang not fisket 22 807 tonn (71%)

Fartøy med hjemmelslengde og største lengde under 15 meter fisket 10 252 tonn (32 %), mens øvrige fartøy fisket 22 031 tonn (68 %). Tabell 2 viser fangst i 2019 fordelt på deltakeradgang og hjemmelslengde og største lengde.

Tabell 2: Fangst i 2019 fordelt på deltakeradgang og hj. l. og st. l.

Deltakeradgang	Under 15 m. hj. l. og st. l. (tonn)	På/ over 15 m. hj. l. og st. l (tonn)	Totalt (tonn)	Andel (%)
Garn eller snøre	4 596	4 881	9 477	29 %
Not	5 657	17 150	22 807	71 %
Totalt	10 253	22 031	32 284	100 %
Andel (%)	32 %	68 %	100 %	

Kilde: Fiskeridirektoratets konsesjon- og deltakerregister og landings- og sluttseddelregister per januar 2020

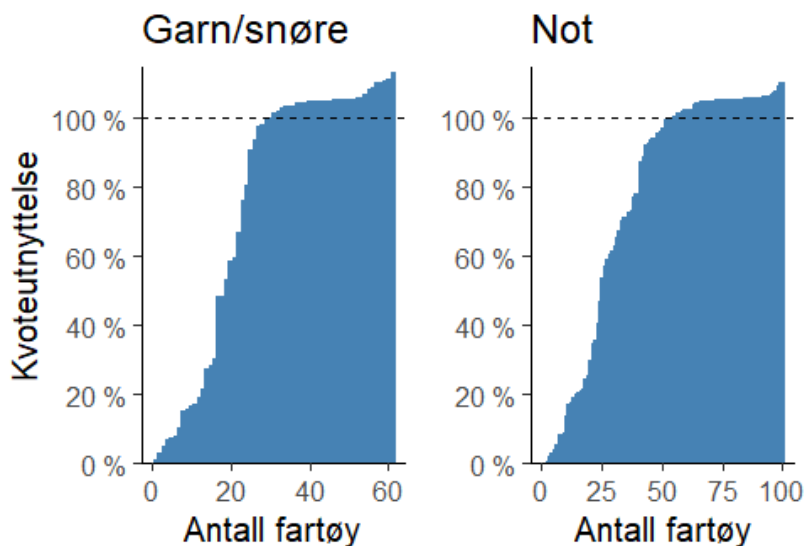
⁴ I tillegg fikk fartøy med adgang til å delta med garn og snøre med største lengde på eller over 15 meter som fisket med garn og snøre et maksimalkvotetillegg tilsvarende fartøy under 15 meter hjemmelslengde og største lengde, forutsatt at bestemte vilkår var oppfylt.

2.1.2 Kvoteutnyttelse for fartøy under 15 meter hjemmelslengde og største lengde

Per 31. desember var det 304 fartøy i lukket kystgruppe med hjemmelslengde og største lengde under 15 meter. Av disse var det om lag 160 fartøy som har registrert fangst av makrell i 2019.

Figur 2 viser kvoteutnyttelsen av maksimalkvoten for fartøy under 15 meter hjemmelslengde og største lengde i lukket kystgruppe i 2019. Fremstillingen er basert på kvotekontoer fra Norges Sildesalgslag⁵. Dersom kvoteutnyttelsen er over 100 % vil det si at fartøyet har fisket på forskudd i 2019 på kvoten for 2020. Fremstillingen er fordelt på adgangsgruppene not og garn/ snøre.

Figur 2: Kvoteutnyttelsen for fartøy under 15 meter hjemmelslengde og største lengde i fisket etter makrell i 2019, fordelt på adgangsgrupper

Kilde: Norges Sildesalgslags kvotekontoer per. 13. mars 2020

Per 31. desember 2019 var det 140 fartøy med deltakeradgang garn eller snøre med hjemmelslengde og største lengde under 15 meter. Av disse var det om lag 60 fartøy med fangst i 2019. I overkant av 40 fartøy fisket 60 % eller mer av maksimalkvoten, i underkant av 40 fartøy fisket 80 % eller mer av maksimalkvoten, mens om lag 30 fartøy fisket 100 % eller mer av maksimalkvoten.

Per. 31. desember 2019 var det 164 fartøy med deltakeradgang not med hjemmelslengde og største lengde under 15 meter. Av disse var det om lag 100 fartøy med fangst i 2019. Om lag 70 fartøy fisket 60 % eller mer av maksimalkvoten, 60 fartøy fisket 80 % eller mer av maksimalkvoten, mens om lag 50 fartøy fisket 100 % eller mer av maksimalkvoten.

⁵ Det er tatt høyde for den negative inngående balanse i 2019.

3 FISKET ETTER MAKRELL I 2020

3.1 DELTAKERREGULERING

I henhold til forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konsesjonsforskriften) § 2-21 og § 4-1 kan følgende fartøygrupper delta:

- fartøy med makrelltrållatelse
- fartøy med ringnottillatelse

I henhold til forskrift 12. desember 2019 nr. 1733 om adgang til å delta i kystfartøygruppens fiske og enkelte andre fiskerier for 2020 (deltakerforskriften) §§ 17 - 20 kan følgende fartøygrupper delta:

- fartøy med adgang til å delta med not eller garn og snøre i lukket gruppe
- små ringnotfartøy (SUK)
- fartøy med adgang til å delta med not eller garn og snøre i åpen gruppe

Videre kan fartøy med dispensasjon delta i henhold til forskrift 10. februar 2011 nr. 593 om fiske med landnot ved fiske med fartøy som ikke er merkeregistrert.

3.2 AVTALESITUASJONEN

Det totale uttaket av makrell fastsettes i utgangspunktet i forbindelse med de årlige kyststatsforhandlingene om forvaltning og fordeling av makrell. De senere årene har det ikke blitt enighet mellom kyststatene og øvrige fiskerinasjoner. Norge, EU og Færøyene inngikk i 2014 en femårig rammeavtale for forvaltning og fordeling av makrell. Høsten 2018 ble det enighet om å videreføre denne rammeavtalen frem til og med 2020, med mulighet for forlengelse i ytterligere ett år.

Norge, EU og Færøyene inngikk 17. oktober en avtale for 2020. De tre partene ble enige om en totalkvote (TAC) på 922 064 tonn makrell for 2020. Dette er en økning på om lag 40 % sammenlignet med avtalt kvote for 2019. Kvoten fordeles i henhold til rammeavtalen fra 2014. Den relative fordelingen er henholdsvis 26,67 % til Norge, 58,40 % til EU og 14,93 % til Færøyene. I 2020 gir dette en kvote til Norge på 207 551 tonn, 454 482 tonn til EU og 116 188 tonn til Færøyene. I avtalen inngår også en andel på 15,6 % av totalkvoten til øvrige kyststater og relevante fiskerinasjoner. I 2020 utgjorde det 143 842 tonn.

Den norske kvoten for 2020 er i henhold til trepartsavtalen på 207 551 tonn makrell. I tillegg får Norge en overføring fra Færøyene på 6 600 tonn makrell⁶. Videre overføres 271 tonn til Sverige⁷. Norsk kvote etter overføringer er på 213 880 tonn i 2020. Kvoten kan i sin helhet fiskes i Norges territorialfarvann og økonomiske sone, fiskerisonen ved Jan Mayen, fiskevernsonen ved Svalbard og i internasjonalt farvann. Norske fartøy har i 2020 adgang til å fiske 207 551 tonn i EU-sonen i ICES statistikkområde 4a og 47 266 tonn i Færøyenes fiskerisone.

⁶ Bilateral avtale mellom Norge og Færøyene av 17. desember 2019.

⁷ Bilateral avtale av 13. desember 2019.

3.3 REGULERINGSOPPLEGGET

Reguleringen av fisket etter makrell i 2019 ble i all hovedsak videreført i 2020.

Den norske totalkvoten (etter kvotebytter) er 213 880 tonn i 2020. Av dette kvantumet avsettes 1 125 tonn til forsknings- og forvaltningsformål og 1 300 tonn til agn. Nærings- og fiskeridepartementet besluttet i 2017 at rekrutteringsordningen skal belastes alle fartøygrupper i det enkelte fiskeri. For å ta høyde for fiske på rekrutteringsordningen, er det satt av 513 tonn til kystgruppen før fordeling mellom fartøygruppene. Disponibel kvote, etter avsetninger nevnt ovenfor, fordeles i henhold til Norges Fiskarlag sine landsmøtevedtak 5/15 og 6/07, samt landsstyrevedtakene 128/09 og 71/10 vedrørende den etablerte avtalen om kvotebytte norsk vårgytende sild/makrell mellom trål og ringnot. Fordelingen er vist i tabell 3.

Tabell 3: Fordelingen av norsk totalkvote i 2020

Fordeling grupper	Fordelingsnøkkel (%)	Gruppekvote (tonn)	Faktisk andel (%)
Kystfartøy	18,5 % av totalkvoten ¹	40 537	19,2 %
Trålfartøy	4,0 % av totalkvoten	8 438	4,0 %
Ringnotgruppen:	77,4 % av totalkvoten	16 2480	76,8 %
Små ringnotfartøy	8,3 % av ringnotgr. kvote ²	13 569	6,4 %
Fartøy med ringnottillatelse	91,7 % av ringnotgr. kvote ²	148 911	70,4 %
Totalt		211 455	100 %

¹ Inkluderer 1 000 tonn overført fra ringnotgruppen til kystgruppen, og inkludert 513 tonn til rekrutteringsordningen i kystgruppen som er tatt «fra toppen»

² Etter overføring av 1000 tonn fra ringnotgruppen til kystgruppen

I tabell 4 fremgår gruppekvoter, overføringer fra 2019 og justerte gruppekvoter for 2020. I henhold til kvoteregnskapet for 2019 gjenstod det 53 tonn av avsetningene til forsknings- og forvaltningsformål og agn. Fiskeridirektoratet har derfor lagt til grunn at 53 tonn overføres fra 2019 til 2020 og fordeles i henhold til etablert fordelingsnøkkel (se overføringer på «totalkvotenivå»).

Tabell 4: Forskriftskvoter 2020, overføringer 2019 og justert gruppekvoter 2020

Fartøygruppe	Forskrifts-kvote 2020	Overføringer fra 2019			Justert gruppekvote 2020
		Gruppenivå	Totalkvotenivå	Totalt	
Fartøy med ringnottillatelse	148 911	-1 420	38	-1 382	147 529
Små ringnotfartøy	13 569	-162	3	-159	13 410
Trålfartøy	8 438	-730 ¹	2	-728	7 710
Kystgruppen – totalt	40 537	2 774	10	2 784	43 321
Lukket gruppe	39 787	2 774	10	2 784	42 571
Landnot	100	0	0	0	100
Åpen gruppe	650	0	0	0	650
Agn	1 300	0	0	0	1 300
Forskning- og forvaltningsformål	1 125	0	0	0	1 125
Totalt	213 880	462	53	515	214 395

¹ inkludert et fratrekk på 264 tonn til uregistrert bifangst av makrell

3.4 KVOTEFLEKSIBILITET OVER ÅRSSKIFTET

I henhold til trepartsavtalen kan Norge forskuttere/spare inntil 20 755 tonn i 2020, som belastes/godskrives kvoten i 2021. Kvotefleksibilitetsordningen på gruppe- og fartøynivå videreføres som i 2019.

3.5 PRØVEORDNING FOR KVOTEBELASTNING SOM FØLGE AV FANGST UTOVER KVOTE

I 2020 ble det innført en ny prøveordning for makrell hvor fangst utover kvotefleksibilitetsordningen (ut over 110 %) belastes på fartøynivå i stedet for gruppenivå. Fartøy som i 2020 benytter sin adgang til å overfiske kvoten i henhold til kvotefleksibilitetsbestemmelsene⁸, vil bli kvotebelastet i 2021 for fangst utover kvote i 2020 som er inndratt i medhold av havressursloven § 54.

3.6 TOTALT OPPFISKET KVANTUM

Når dette høringsnotatet ble skrevet var ikke hovedsesongen for makrellfisket startet. Det var per 16. september fisket ca. 25 000 tonn makrell i 2020, hvorav ca. 13 000 tonn var fisket i EU-sonen.

3.7 RINGNOTGRUPPEN

Ringnotgruppen er i 2020 regulert med fartøykvoter som er tilnærmet flatt regulert. Kvoteenhetene for beregning av fartøykvoten er fra årets begynnelse satt til henholdsvis 3,57 for fartøy med ringnottillatelse og 3,33 for små ringnotfartøy. Så langt i år har fartøy med ringnottillatelse fisket om lag 7 000 tonn makrell og små ringnotfartøy har fisket om lag 300 tonn.

3.8 TRÅLGRUPPEN

Fartøy med makrelltråltillatelse er i 2020 regulert med fartøykvoter som er tilnærmet flatt regulert. Kvoteenhetene for beregning av fartøykvoten var fra årets begynnelse satt til 0,71.

Gruppekvoten for trålgruppen i 2021 reduseres tilsvarende Fiskeridirektoratets kvantifisering av differansen mellom reell fangst og seddelført fangst av makrell tatt som bifangst i industritrålfisket i Nordsjøen i 2020. Dette antas å være uregistrert bifangst av makrell i industritrålfisket. Det vil bli avregnet et kvantum tatt som bifangst etter 2020-sesongen som vil bli gjennomført etter beste skjønn og med moderate kvanta, tilsvarende de foregående år. Så langt i år har trålfartøy fisket om lag 6 000 tonn makrell.

⁸ § 8, § 10 og § 13 i forskrift om regulering av fisket etter makrell i 2020

3.9 KYSTGRUPPEN

3.9.1 Åpen gruppe

Denne gruppen kan fiske og lande innenfor en avsetning på 650 tonn i 2020. Fartøy i åpen gruppe kan fiske og lande inntil 10 tonn makrell i 2020. Dette gis som fartøykvote. Gruppen har pr. 16. september fisket 285 tonn.

3.9.2 Landnotfiske etter dispensasjon

Gruppeknoten for landnotfiske etter dispensasjon er i 2020 på 100 tonn makrell. Den enkelte fisker kunne fiske og lande makrell innenfor en maksimalkvote på 15 tonn. Garantert kvantum er 5 tonn. Fisket ble stoppet 8. juni da gruppeknoten var beregnet oppfisket. Gruppen har pr. 16. september fisket 102 tonn makrell.

3.9.3 Lukket kystgruppe

Reguleringsmodellen for lukket gruppe som ble innført i 2019, ble videreført i 2020. Hovedelementene i reguleringsmodellen er som følger:

- Alle fartøy i lukket kystgruppe reguleres som en gruppe
- Full redskapsfleksibilitet mellom not, garn, snøre og trål
- Alle fartøy reguleres med fartøykvoter (garantert) beregnet på grunnlag av en felles kvoteenhet
- Maksimalkvotetillegg til fartøy med største lengde og hjemmelslengde under 15 meter⁹
- Kvoteoverføringen på 1 000 fra ringnotflåten legges til gruppeknoten til lukket kystgruppe¹⁰.

Pr. 22. september har lukket kystgruppe fisket om lag 11 000 tonn.

3.10 UTØVELSE OG KONTROLL AV MAKRELLFISKET

I den nasjonale strategiske risikovurderingen (NSRV) er det identifisert høy risiko for brudd på ilandføringsplikten i makrellfisket. Dette med bakgrunn i at det vedvarende over år registreres ulovlig slippingaktivitet i dette fisket. Slik aktivitet kan medføre at store kvanta makrell drepes ned og ikke registreres som uttak fra bestanden. På grunn av risikoen for ulovlig slipping og brudd på ilandføringsplikten ser Fiskeridirektoratet som nødvendig å vurdere å nye tiltak i dette fisket for å bedre fangstmønsteret og sikre bedre kontroll med aktiviteten.

⁹ I tillegg får fartøy med adgang til å delta med garn og snøre med største lengde på eller over 15 meter som fisker med garn og snøre et maksimalkvotetillegg tilsvarende fartøy under 15 meter hjemmelslengde og største lengde, forutsatt at bestemte vilkår er oppfylt.

¹⁰ Kvantumet på 1 000 er konvertert inn i kvotefaktorene til fartøy i notgruppen med hjemmelslengde under 13 meter. Kvote faktorene for disse fartøyene ble økt med 17,3 % i forbindelse med at reguleringsgruppene ble slått sammen i 2019.

4 RAMMEVILKÅR FOR REGULERINGEN AV FISKET I 2021

4.1 BESTANDSSITUASJONEN

Havforskningsinstituttet skriver følgende på sin hjemmeside.

ICES sitt råd

ICES anbefaler at når MSY-tilnærmingen følges så bør fangstene i 2021 ikke overstige 852 284 tonn.

Historisk bestandsutvikling

Gytebestanden er estimert til å ha vært i økning etter 2007 til et maksimumsnivå i 2014, og har siden vært nedadgående. Den har likevel vært over MSY Btrigger siden 2008.

Fiskedødeligheten har vært nedadgående siden 2003, men er fremdeles høyere enn FMSY.

Det har vært en rekke sterke årsklasser siden 2001, der årsklassene siden 2011 er estimert til å være over gjennomsnittet.

Ventet bestandsutvikling

ICES vurderer at fisketrykket på bestanden er under FMSY og gytebestanden er over MSY Btrigger, Bpa og Blim.

Bakgrunn	Fangst 2021 (tonn)	Grunnlag	F 2021	SSB 2022 (tonn)	% forandring i SSB*	% forandring i fangst**	% forandring i kvoteråd***
MSY-tilnærming	852 284	F _{MSY}	0.26	3 636 445	-0.3%	-22%	-8%

* SSB i 2020 sammenlignet med SSB i 2021.

**anbefalt fangst i 2021 sammenlignet med antatt fangst i 2020.

***kvoteråd for 2021 sammenlignet med kvoteråd for 2020.

Kvaliteten på bestandsvurderingen

Som tidligere år, indikerer bestandsberegningene konflikt i signalene mellom noen av datakildene. Bestandsindeksen fra det internasjonale økosystemtøktet i Norskehavet (IESSNS) har hatt høye nivåer siden 2013, mens bestandsindeksen fra eggtoktet har hatt lave nivåer siden 2016. Denne motstridende informasjonen har ført til redusert påvirkning fra disse datakildene i bestandsberegningene.

Merkedataserien er fremdeles kort med kun 6 år med gjenfangst. I tillegg gir eggtoktet kun et estimat av gytebestandsstørrelse hvert tredje år, med 2019 estimatet som det siste.

Inkluderingen av ethvert nytt år med data for disse tidsseriene kan modifisere den relative vektningen av de ulike datakildene i bestandsberegningene, som vil forårsake en revisjon i nivået på gytebestanden og gjennomsnittlig fiskedødelighet. Retrospektivt mønster var mindre tydelig dette året sammenlignet med fjoråret.

Relevante problemstillinger

ICES evaluerte forvaltningsstrategien for makrell i 2020 etter forespørsel fra EU, Norge og Færøylene. I forbindelse med denne evalueringen, ble også referansepunktene revidert. Den nye FMSY verdien som årets råd er basert på (0.26) er høyere enn både den foregående (0.23) og fiskedødeligheten F fra den foregående forvaltningsstrategien (0.21).

ICES antar nå at den nordøstatlantiske makrellbestanden består av tre gytekomponenter, selv om bestandsstrukturen og gyteadferden trolig er mer dynamisk. De eksisterende forvaltningsmålene med å beskytte gytebestandskomponenten i Nordsjøen anbefales ivarettatt av føre-var årsaker. Men, gitt den nye tilgjengelige kunnskapen om bestandsstruktur for makrell, bør det bli gjennomført en gjennomgang av hensiktsmessigheten knyttet til det å anvende ulike bestandskomponenter med tilhørende beskyttelses mål.

Nøkkeltall

Kritisk gytebestandsnivå (B_{lim}): 2,00 millioner tonn

Føre-var-gytebestandsnivå (B_{pa}): 2,58 millioner tonn

Tiltaksgrense for maksimalt langtidsutbytte (MSYBtrigger): 2,58 millioner tonn

Kritisk fiskedødsrate (F_{lim}): 0,46

Føre-var-fiskedødsrate (F_{pa}): 0,36

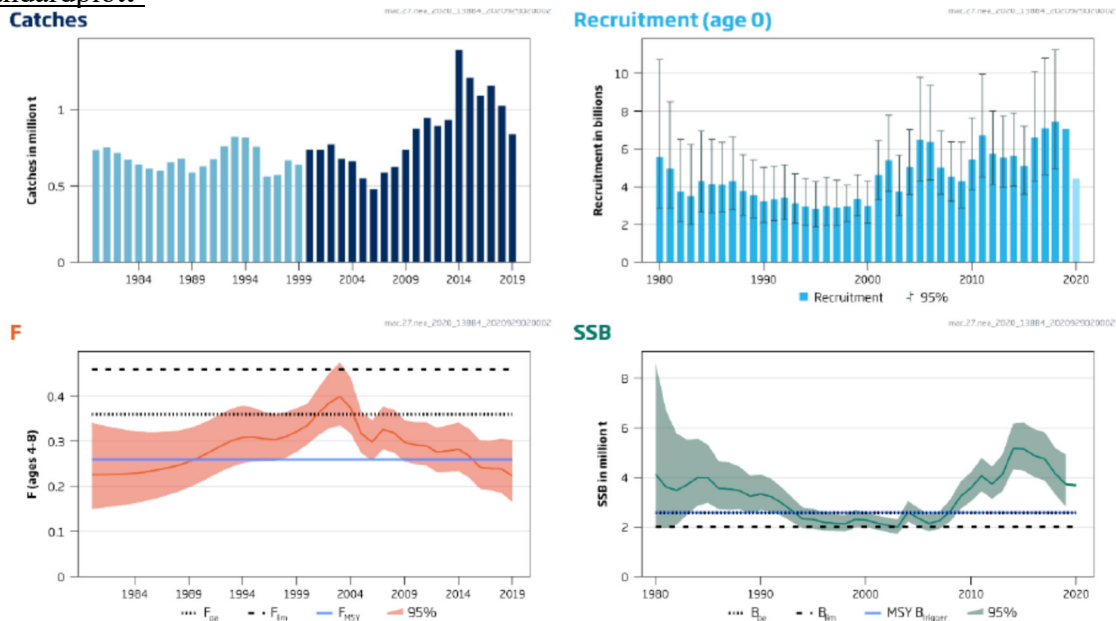
Fiskedødsrate for maksimalt langtidsutbytte (FMSY): 0,26

Avtalt fiskedødsratenivå i forvaltningsplan (FMGT): ikke definert

Ventet fiskedødsrate (F) i 2020: 0,32

Ventet gytebestand (SSB) i 2021: 3,64 millioner tonn

Standardplott¹

¹Bestandsvurderingen av makrell i Nordøst-Atlanten: totalfangster (oppe til venstre), rekruttering som antall nullåringer (oppe til høyre), fiskedødelighet (nede til venstre) og gytebestand (nede til høyre).

Tabell 5 gir en oversikt over ICES rådgivningen for makrell for perioden 2011-2021.

Tabell 5: ICES råd for perioden 2011-2021

År	ICES råd	TAC (tonn)	Endring (%)
2011	Se senarioer	[529-672]	13 %
2012	Forvaltningsplan	[586-639]	-1 %
2013	Forvaltningsplan	[497-542]	-15 %
2014 ¹	Forvaltningsplan	[927-1011]	+ 87 %
2015	Forvaltningsplan	[831-906]	- 10 %
2016 ²	MSY tilnærming	≤ 774	- 26 %
2017 ³	MSY tilnærming	≤ 857	+ 11 %
2018	MSY tilnærming	≤ 551	- 36 %
2019 ⁴	MSY tilnærming	≤ 318	+ 40 %
2020	MSY tilnærming	≤ 922	+ 20%
2021	MSY tilnærming	≤ 852	-8 %

¹ Oppdatert råd for 2014 presentert i mai 2014, opprinnelig råd 889 886 tonn

² Oppdatert råd for 2016 presentert 20. september 2016, opprinnelig råd 667 385 tonn

³ Oppdatert råd for 2017 presentert 26. januar 2017, opprinnelig råd 944 302 tonn

⁴ Oppdatert råd for 2019 presentert 15. mai 2019, opprinnelig råd 318 408 tonn

4.2 AVTALESITUASJONEN

Det totale uttaket av makrell fastsettes i utgangspunktet i forbindelse med de årlige kyststatsforhandlingene om forvaltning og fordeling av makrell. Kyststatsforhandlingene er planlagt i slutten av oktober, det vil si etter at dette dokumentet er sendt på høring. Det samme gjelder for bilaterale forhandlinger som vil finne sted senere i høst.

Videre i dette høringsdokumentet legger Fiskeridirektoratet, som et regneeksempel, til grunn samme kvote som inneværende år det vil si 213 880 tonn.

5. REGULERING AV DELTAKELSEN I FISKET I 2021

Det vises til punkt 3.1 hvor gjeldende deltakerreguleringer er beskrevet. Fiskeridirektøren tar utgangspunkt i at gjeldende vilkår i konsesjonsforskriften og deltakerforskriften videreføres i 2021.

6. REGULERINGSFORSLAG FOR 2021

6.1 FORDELING AV NORSK TOTALKVOTE

6.1.1 Forsknings- og forvaltningsformål, agn og rekrutteringskvoter

Fiskeridirektøren viser til pågående prosess med utlysning av forskningskvoter for 2021. Størrelsene på kvanta som avsettes til undervisningsordningen, forskningsformål og lærlingskvoter i 2021 er først kjent når endelig forskrift fastsettes rett før årsskiftet. En eventuell avsetning til forskning og undervisning vil gå til fradrag på totalkvoten. Det samme gjelder en eventuell avsetning til agn. Avsetningenes størrelse utgjør en svært liten andel av totalkvotene i de enkelte fiskeriene og har derfor ingen betydning for forslaget til regulering.

I det videre er det derfor ikke lagt inn estimert kvanta til disse formålene.

Fiskeridirektoratet viser til at Nærings- og fiskeridepartementet besluttet at rekrutteringskvotene med virkning fra 2017 skulle belastes alle fartøygrupper i det enkelte fiskeri. Kvantumet som «tas fra toppen» korresponderer med fartøyenes garanterte kvoter. Kvantum i tilknytning til rekrutteringskvotene overføres til lukket gruppe. Fartøy med rekrutteringskvote reguleres ellers helt likt som tilhørende reguleringsgruppe. Pr. 22. september er det i fisket etter makrell registrert 11 rekrutteringskvoter¹¹. Det avsettes et kvantum til rekrutteringskvoter for 2021 på bakgrunn av kvoteenheten for fartøykvoten i 2020¹².

Fiskeridirektøren foreslår å avsette 647 tonn i tilknytning til rekrutteringskvotene i 2021, og at dette trekkes fra totalkvoten før fordeling på fartøygruppene.

6.1.2 Fordeling av kvote mellom fartøygruppene

I det videre arbeidet legges det til grunn en kvote på 213 233 tonn i 2021 etter avsetning på totalt 647 tonn makrell til rekrutteringskvotene. Dette kvantumet fordeles mellom fartøygruppene i henhold til Norges Fiskarlag sine landsmøtevedtak 5/15 og 6/07, samt landsstyrevedtakene 128/09 og 71/10 vedrørende den etablerte avtalen om kvotebytte norsk vårgytende sild/makrell mellom trål og ringnot. Kystgruppen er tildelt 18,5% av totalkvoten¹³. Etter at fordelingen er gjort i tråd med ovennevnte legges det til 647 tonn til kystgruppen i henhold til avsnitt 6.1.1.

¹¹ Sum kvotefaktorer er 25,543.

¹² Kvoteenheten for fartøykvoten er 25,328 tonn

¹³ men gruppekvoten skal ikke settes lavere enn 25 000 tonn

Ny fordeling, etter justeringer som beskrevet over, er vist i tabell 6. Fiskeridirektoratet legger denne fordelingen til grunn videre i dokumentet.

Tabell 6: Fordelingen av norsk totalkvote i 2021

Fordeling grupper	Fordelingsnøkkel (%)	Gruppekvote (tonn)	Faktisk andel (%)
Kystfartøy	18,5 % av totalkvoten eller min. 25 000 tonn ¹	41 095	19,2 %
Trålfartøy	4,0 % av totalkvoten	8 529	4,0 %
Ringnotgruppen:	77,4 % av totalkvoten	164 256	76,8 %
Små ringnotfartøy	8,3 % av ringnotgruppens Kvote	13 716	6,4 %
Fartøy med ringnottillatelse	91,7 % av ringnotgruppens kvote ²	150 540	70,4 %
Totalt		213 880	

¹ Inkluderer 1 000 tonn overført fra ringnotgruppen til kystgruppen, og inkludert 647 tonn til rekrutteringskvoter som er tatt «fra toppen»

² Etter overføring av 1000 tonn fra ringnotgruppen til kystgruppen

Fiskeridirektoratet viser til sak 22/2020 Regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2021 og avsnitt 6.1.2 der det blir bedt om innspill på om den etablerte avtalen om bytte av norsk vårgytende sild og makrell mellom trål og ringnot skal videreføres i 2021. Dersom denne avtalen ikke videreføres har det konsekvenser for fordelingen mellom trål og ringnot i fisket etter makrell.

6.2 KVOTEFLEKSIBILITET OVER ÅRSSKIFTET

Fiskeridirektøren legger til grunn en videreføring for 2021 av gjeldende kvotefleksibilitetsordninger over årsskiftet på nasjons, gruppe- og fartøynivå.

6.3 PRØVEORDNING FOR KVOTEBELASTNING SOM FØLGE AV FANGST UTOVER KVOTE

I 2020 ble det innført en ny prøveordning for makrell hvor fangst utover kvotefleksibilitetsordningen (ut over 110 %) belastes på fartøynivå i stedet for gruppenivå (se punkt 4.5).

I skrivende stund er det for tidlig å evaluere ordningen. Fiskeridirektoratet mener derfor at ordningen bør videreføres i 2021. Våren 2021 kan det gjøres en evaluering av ordningen som legger grunnlag for hvorvidt ordningen bør videreføres også etter 2021.

Fiskeridirektøren foreslår at prøveordningen i 2020 for makrell hvor fangst utover kvotefleksibilitetsordningen (ut over 110%) belastes fartøynivå i stedet for gruppenivå videreføres i 2021.

6.4 RINGNOTGRUPPEN

Det er 74 ringnottillatelse¹⁴ og 16 små ringnotfartøy¹⁵ med deltakeradgang. Fiskeridirektøren legger til grunn at det fastsettes fartøykvoter på grunnlag av samme nøkkel og på samme måte som tidligere år.

6.5 TRÅLGRUPPEN

6.5.1 Fartøykvoter

Det er 17 fartøy med makrelltråltillatelse¹⁶. Fiskeridirektøren legger til grunn at det fastsettes fartøykvoter på grunnlag av samme nøkkel og på samme måte som tidligere år.

6.5.2 Bifangst av makrell i industritrålfiske

I fisket med småmasket trål etter arter som øyepål og kolmule er det knyttet stor usikkerhet til om fangstregistreringen er korrekt ved mottak av fisk til industriformål. Det finnes følgelig ikke sikre tall på hvor mye makrell som tas som bifangst i disse fiskeriene. Fiskeridirektoratet har over tid prøvd å løse dette problemet gjennom prøvetaking ved landing. Det har imidlertid ikke lyktes å gjennomføre en troverdig kvantifisering av estimat av de kvanta bifangst som går uregistrert til oppmaling med denne tilnærmingen.

Plikten til å registrere fangst korrekt hviler på fisker og mottaker. Det er i strid med kravene i forskrift 6. mai 2014 om landings- og sluttseddel (landingsforskriften) når fisker og mottaker ikke foretar artssortering og dermed unnlater å føre sluttseddel på lovpålagt måte.

Fiskeridirektoratet hadde forslag til forskrift om prøvetaking av industrifangster ved landing på høring i 2017/2018. Formålet med forskriften er å forbedre dagens prøvetakingssystem ved landing av industriråstoff for å oppnå en mer korrekt registrering av ressursuttaket.

Fiskeridirektoratet sendte sin gjennomgang av høringsinnspillene, samt tilrådning til Nærings- og fiskeridepartementet 3. april i 2019.

Inntil en eventuell forskrift om prøvetaking er på plass og andre relevante tiltak som bedrer fangstmønsteret i industritrålfisket er innført vil det fortsatt være nødvendig å kvantifisere en mengde bifangst og føre den på total- og gruppekvote. Det vil bli avregnet et kvantum tatt som bifangst av makrell i industritrålfisket etter 2021-sesongen som vil bli gjennomført etter beste skjønn og med moderate kvanta.

Fiskeridirektoratet har undersøkt artssammensetning og lengdefordeling i fisket med småmasket trål etter målartene øyepål og kolmule. Basert på 9 tokt i perioden 2014-2019 er det gjort en analyse av dette fiskeriet. Funnene viser blant annet at 143 tonn (om lag 6 % av totalt kvantum) ble ført på feil art på sluttseddel på de 9 toktene totalt sett. For målarten øyepål er seddelført kvantum 87 tonn høyere enn det som fremkommer i Fiskeridirektoratets resultater. Torsk, hyse, sei og nordsjøsild var blant artene hvor seddelført kvantum var lavere enn det som fremkom i Fiskeridirektoratets resultater. Videre registrerte Fiskeridirektoratet i alt 74 forskjellige arter/ kategorier samlet sett på toktene, mens det var oppgitt 23 arter/ kategorier på de ni sluttsedlene fra toktene. Det ble også registrert undermåls fisk av viktige

¹⁴ Pr. 17. september 2020

¹⁵ Pr. 17. september 2020

¹⁶ Pr. 17. september 2020

kommersielle arter. Fiskeridirektoratet vil ha en egen prosess om eventuelle forvaltningstiltak i lys av disse funnene.

6.6 KYSTFARTØYGRUPPEN

6.6.1 Fordeling av kystfartøyenes gruppekvote

Fiskeridirektøren legger til grunn at det avsettes et kvantum til fartøy under 13 meter som faller utenfor adgangsbegrensningen i fisket etter makrell (åpen gruppe), samt en gruppekvote for landnotfiske etter dispensasjon. Tabell 7 viser forslag til fordeling av kystfartøygruppens gruppekvote i 2021.

Tabell 7: Forslag til fordeling av kystfartøygruppens gruppekvote i 2021

Kystfartøygruppen	Kvantum (tonn)
Avsetning åpen gruppe	650
Notfiske for ikke-manntallsførte fiskere	100
Lukket gruppe kyst	40 345
Totalt	41 095

6.6.2 Åpen gruppe

Fiskeridirektoratet fikk innspill til reguleringsmøtet høsten 2019 om å øke kvoten for fartøy i åpen gruppe i 2020. Argumentasjonen for økt kvote var blant annet at kvoten i åpen gruppe var så lav at det var lite lønnsomt å delta i fisket i denne gruppen.

Fiskeridirektøren vurderte spørsmål før forslag til forskrift ble oversendt til Nærings- og fiskeridepartementet. Lønnsomheten i fisket avhenger av flere forhold (tilgjengelighet, driftsutgifter, pris etc.) og vil variere mellom fartøy. Når det gjelder gjennomsnittsprisen for makrell til konsum har denne økt de siste årene. For kystgruppen var gjennomsnittsprisen 9 kr/ kg i 2017, 12 kr/ kg i 2018 og 13,5 kr/ kg i 2019. På grunnlag av de nevnte gjennomsnittsprisene utgjorde fartøykvoten i åpen gruppe omlag 90 000 kroner i 2017, mens den utgjorde om lag 135 000 kroner i 2019. Til sammenligning har fartøykvoten for fartøy i åpen gruppe i fisket etter nordsjøsild vært 12 tonn i perioden 2017-2019. For kystgruppen har gjennomsnittspriser for nordsjøsild til konsum vært om lag 4 kr/ kg i årene 2017 og 2018. I 2019 økte gjennomsnittsprisen til om lag 5 kr/ kg. I verdi utgjorde kvoten i åpen gruppe i fisket etter nordsjøsild om lag 50 000 kroner i 2017 og 2018, mens den økte til 60 000 kroner i 2019.

Fiskeridirektøren viser til melding til Stortinget: «Et kvotesystem for økt verdiskaping» (Meld. St. 32 (2018-2019)), og som ble behandlet i Stortinget i april 2020. Et av tiltakene er knyttet til åpen gruppe og en ny rekrutteringsordning. I lys av dette tilrår Fiskeridirektøren at det heller ikke gjøres endringer i størrelsen på kvoten til fartøy i åpen gruppe i 2021.

Fiskeridirektøren foreslår at det avsettes et kvantum på 650 tonn for fartøy i åpen gruppe.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy i åpen gruppe gis en maksimalkvote på 10 tonn makrell.

6.6.3 Landnotfiske etter dispensasjon

Fiskeridirektøren foreslår at gruppeknoten for landnotfiske etter dispensasjon settes til 100 tonn.

Fiskeridirektøren foreslår at de som er gitt dispensasjon gis en maksimalkvote på 15 tonn, med et garantert kvantum i bunn på 5 tonn.

6.6.4 Lukket gruppe

Det er totalt 369 deltakeradganger i lukket kystgruppe¹⁷. Det er 165 fartøy med garn/ snøre som deltakeradgang, mens det er 204 fartøy med not som deltakeradgang.

Fiskeridirektøren foreslår at lukket kystgruppe reguleres som en gruppe i 2021, tilsvarende som i inneværende år.

Dette innebærer:

- Alle fartøy i lukket kystgruppe reguleres som en gruppe
- Full redskapsfleksibilitet mellom not, garn, snøre og trål
- Alle fartøy reguleres med fartøykvoter (garantert) beregnet på grunnlag av en felles kvoteenhet
- Maksimalkvotetillegg til fartøy med største lengde og hjemmelslengde under 15 meter¹⁸
- Kvoteoverføringen på 1 000 fra ringnotflåten legges til gruppeknoten til lukket kystgruppe¹⁹.

Overreguleringsgrad

Når kvoten for 2021 er kjent vil Fiskeridirektoratet ha dialog med næringens organisasjoner når det gjelder overreguleringsgraden for maksimalkvotetillegget.

Refordeling

Fiskeridirektøren skal legge til rette for at gruppeknotene blir oppfisket. Det er i utgangspunktet kun fartøy med hjemmelslengde og største lengde under 15 meter som gis

¹⁷ Pr. 22. september 2020

¹⁸ I tillegg får fartøy med adgang til å delta med garn og snøre med største lengde på eller over 15 meter som fisker med garn og snøre et maksimalkvotetillegg tilsvarende fartøy under 15 meter hjemmelslengde og største lengde, forutsatt at bestemte vilkår er oppfylt.

¹⁹ Kvantumet på 1 000 er konvertert inn i kvotefaktorene til fartøy i notgruppen med hjemmelslengde under 13 meter. Kvotefaktorene for disse fartøyene ble økt med 17,3 % i forbindelse med at reguleringsgruppene ble slått sammen i 2019.

maksimalkvotetillegg og dermed eventuelle refordelinger²⁰. Eventuelle restkvantum innenfor kvotefleksibilitetsordningen på gruppenivå overføres til påfølgende år. Dersom det skulle gjenstå et betydelig restkvantum kan det være aktuelt at også fartøy på eller over 15 meter hjemmelslengde og største lengde gis et maksimumkvotetillegg. Tilsvarende som tidligere år vil Fiskeridirektoratet ha dialog med næringsorganisasjonene i forbindelse med eventuelle refordelings spørsmål.

6.7 ÅPNINGSTIDSPUNKT

ICES viderefører tilrådingen om at det ikke bør fiskes makrell i Skagerrak (3a), sentrale og sørlige Nordsjøen (4b og 4c) hele året, samt nordlige delen av Nordsjøen (4a) i perioden 15. februar til 31. juli. Fiskeridirektoratets prinsipale standpunkt er at fisket etter makrell i de nevnte områdene og periodene bør begrenset av hensyn til bestanden. På bakgrunn av at det norske makrellfiske i svært liten grad foregår i disse områdene er Fiskeridirektoratet likevel av den oppfatning at det ikke er nødvendig å gjeninnføre åpningstidspunkt i fiske etter makrell på nåværende tidspunkt. Dersom fiskemønsteret endres, vil vi vurdere å foreslå å gjeninnføre åpningstidspunkt for det ordinære fisket.

²⁰ I tillegg til at fartøy med adgang til å delta med garn og snøre med største lengde på eller over 15 meter som fisker med garn og snøre får maksimumkvotetillegg tilsvarende fartøy under 15 meter hjemmelslengde og største lengde, forutsatt at bestemte vilkår var oppfylt

Vedlegg 1: Norsk kvote og fangst av makrell relatert til kvoteåret 2019

Tabell 8 viser kvoter og fangst relatert til kvoteåret 2019.

Tabell 8: Kvoter og fangst relatert til kvoteåret 2019¹

Fartøygrupper	Forskrifts- kvote 2019	Justert gruppekvote 2019	Kvoteår 2019 - Fangst i 2018 og 2019				Ufisket kvote 2019 (kvotefleks på inntil 10 %)	Rest
			Fangst i 2018 på kvoten for 2019 ²	Fangst i 2019 på kvoten for 2019	Overfiske utover 10 % kvote- fleks	Sum fangst		
Ringnot	105 553	105 462	7 633	97 692	1 478	106 803	79	-1 420
SUK	9 644	9 423	747	8 728	110	9 585	0	-162
Trål	5 997	5 256	509	4 722	420	5 651	71	-466
Kystfartøygruppen	29 412	33 976	1 061	29 497	600	31 158	44	2 774
· Lukket gruppe	28 662	33 226	1 061	28 961	600	30 622	44	2 560
· Åpen gruppe	650	650		421		421		229
· Landnot	100	100		115		115		-15
Agn	1 300	1 300		1 313		1 313		-13
Forskning- og forvaltningsformål	905	905		839		839		66
Totalt	152 811	156 322	9 950	142 791	2 608	155 349	194	779

Kilde: fangsttallene er fra Norges Sildesalgslag per 16. september 2020

¹ Med kvoteåret menes fangst som belastes den norske totalkvoten i 2019 angitt i reguleringsforskriften. Fisket i 2019 som er gjort på forskudd av kvoten for 2020 er ikke tatt med i tabellen, da dette skal belastes kvoteåret 2020.